

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות פתרון לשאלות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'29, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר. [קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעת פתרון לשאלון עברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11241, חורף תשפ"ב

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. – רוזה פארקס: חוסר השוויון בין השחורים ללבנים / אפליית השחורים / פגיעה בזכויות השחורים / פגיעה בזכויות אדם.
– ג'וליה לוריין היל: פגיעה במשאבי הטבע / ניצול מסחרי של משאבי הטבע.
– דפני לייף: יוקר המחיה / יוקר הדיור / מחיר המחיה הגבוה / מחירי הדיור הגבוהים.
2. מטרת האקטיביזם: לשנות את החברה. / לשנות את סדרי העדיפויות של החברה. / לשנות את האופן שבו ארגונים כלכליים וחברתיים פועלים. / לשנות את הערכים של הקהילה שבה אנו חיים. / לבקש רווחה לחברה.
שני מאפייני האקטיביזם מבין אלה:
– פומביות / הפעילות גלויה וחשופה לעיני הציבור. / פרסום / תהודה / שימוש באמצעי התקשורת.
– הפעולות מכוונות בד בבד אל הציבור ואל מקבלי ההחלטות.
– גלובליות / פעילות האקטיביסטים חוצת גבולות ומשפיעה על העולם כולו.
– האקטיביזם נובע מן החברה ולא מן המדינה.
3. הרעיון: הציבור הוא האחראי לגורלה של החברה. / האזרחים מציבים דרישות למדינה בנוגע לאופן שבו החברה צריכה להתארגן. / כולנו שותפים למשא ומתן על ערכי החברה שאנחנו חיים בה. / האקטיביזם נובע מן החברה ולא מן המוסדות הפוליטיים.
4. א. טענת האחרים: הילדים הם "בובות על חוטים" המופעלות בידי אחרים. / לא ייתכן שלילדים אכפת מ"בעיות של מבוגרים".
ב. II. היא מסכימה שעשויה להיות אמת בטענה ומציעה פתרון.
5. הסבר: הן באקטיביזם הן בריצת מרתון הקצב הוא איטי. / אקטיביזם וריצת המרתון הן פעולות המתמשכות לאורך זמן.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ב, 11241

6. הצעה לסקירה

חינוך לאקטיביזם

היום יותר מאי פעם, לאקטיביזם של בני הנוער חשיבות רבה. בני נוער רבים מעוררים בסביבתם, מתקוממים ומשמיעים את קולם נגד עוולות ונגד אדישות. המפורסמות מביניהם הן גרטה תונברג הפועלת להניע ממשלות לפעול למען שינויי האקלים ומלאה יוספזאי שפעלה לקידום זכויות הנשים בפקיסטן. בפעילותן, בדומה לפעילות של צעירים אחרים, הן הופכות את העולם למקום טוב יותר, והן קרן אור באפלה של דיכוי ושל חוסר שוויון (פינק, 2020).

אך אקטיביזם של בני נוער אינו נוצר בחלל הריק ועל המבוגרים לנקוט פעולות מכוונות לשם כך. ראשיתו של החינוך לאקטיביזם הוא בלמידה על סוגיות חברתיות ועל הפרות של זכויות אדם וכן בשיח מתמשך של הורים עם ילדיהם על גזענות ועל שוויון (פינק, 2020 ויוספסברג, 2003). יוספסברג (2003) מדגישה את חשיבותה של למידה שבסופה יש תכנון לפעולה. בלמידה זו יש לחשוף את הנוער לסיפורי פעולה של צעירים שפעלו למען מטרות החשובות בעיניהם (פינק, 2020 ויוספסברג, 2003).

על המבוגרים לספק לבני הנוער הסברים הוגנים והגיוניים, וכך תתפתח אצלם חשיבה עצמית וביקורתית שתניע אותם לפעולה בתחום המעניין אותם. בתוך כך יש לתת לבני הנוער דוגמה אישית ולעודד אותם ליצור קשרים עם אנשים החולקים איתם עניין משותף וכן עם גורמים בעלי השפעה שעשויים לסייע בפתרון הבעיה (פינק, 2020). אפשר גם לעודד אותם לנקוט פעולות כמו כתיבת מכתבים והחתמה על עצומה (פינק, 2020 ויוספסברג, 2003). כשמחנכים בני נוער לאקטיביזם, חשוב גם להסב את תשומת ליבם לסוגי אוכלוסיות היכולות להיות יעד לפעולה, לסוגי הפעילויות האפשריות ולמעגלי הפעולה האפשריים (יוספסברג, 2003).

– יוספסברג, נ' (דצמבר, 2003). אקטיביזם של נוער לקידום זכויות האדם. **הסדנא – מרחב חינוכי לדמוקרטיה וזכויות אדם**.
אוחזר מ־ education.acri.org.il.

– פינק, ר' (נובמבר, 2020). איך לדבר עם ילדים על אקטיביזם. **הארץ**. אוחזר מ־ haaretz.co.il.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ב, 11241

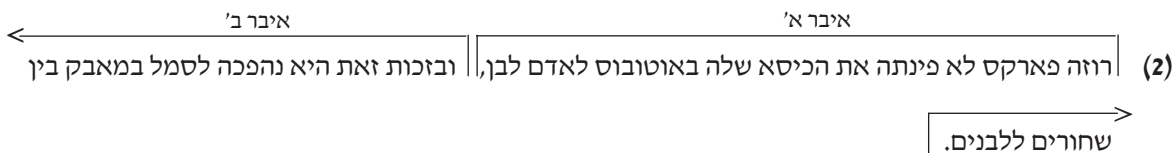
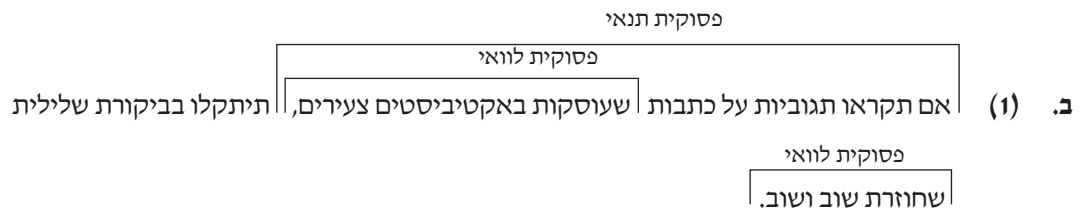
חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר (חובה) (10 נקודות)

- 7. שמונים ושלושה אלף
- ארבעה עשר
- אלפיים ואחת עשרה
- עשר
- שבעים ואחד
- שש מאות ארבעים וארבעה
- שמונה עשרה
- שלושה
- חמישה
- מאה ושתיים עשרה

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

- 8. א. (1) משפט מורכב
- (2) משפט איחוי / מאוחה / מחובר

- ג. כתבות – לוואי
- באקטיביסטים – מושא
- שוב ושוב – תיאור
- לסמל – נושא

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ב, 11241

פסוקית מושא

9. א. (1) זכרו **כלי** אקטיביזם הוא פעולה פוליטית.

פסוקית נשוא

(2) הביקורת כלפי האקטיביסטים הצעירים היא **כלי** הם "בובות על חוטים".

פסוקית (תיאור) סיבה

(3) אנשי חינוך ממליצים להיעזר באינטרנט לקידום אקטיביזם אצל בני הנוער **כלי** בני הנוער אוהבים להשתמש בו.

נושא	נשוא	מושא	תיאור
האקטיביסטים	נעזרים	באמצעי	לקידום
		התקשורת	המסרים שלהם.
		לוואי	לוואי
		לוואי	לוואי

ב.

10. א. (1) משפט מורכב

(2) משפט מאוחה / איחוי / מחובר

(3) משפט מורכב

• משפט (1) הקשר הלוגי – ויתור

מילה / מילות הקישור – אף על פי ש

משפט (2) הקשר הלוגי – ניגוד / ויתור

מילת / מילות הקישור – אבל

משפט (3) הקשר הלוגי – זמן

מילת / מילות הקישור – כאשר

ב. האינטרנט הוא מקור למידע וכלי תקשורת המניע לפעולה.

11. א. (1) דפני ליף לא הצליחה למצוא בעיר דירה להשכרה במחיר הוגן.

(2) דפני ליף הקימה אוהל בשדרות רוטשילד בתל אביב.

(3) דפני ליף סחפה בתוך שבועות ספורים אלפי אנשים למחאה החברתית הגדולה.

ב. (2) כנראה

• להביע ספק / הסתייגות

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ב, 11241

12. א. • (1) בעידן של פוליטיקה חדשה אנחנו האזרחים מציבים דרישות למדינה.
 (2) ספרו לילדיכם על אנשים, ובייחוד על ילדים אחרים, שפועלים למען מטרות שחשובות שלהם.
 (3) מורים ומחנכים מסיבים את תשומת ליבם של האקטיביסטים הצעירים לשני סוגי אוכלוסיות:
האוכלוסייה שהם שייכים אליה ו"שאר העולם".
- נושא
 (1) • בעידן של פוליטיקה חדשה אנחנו האזרחים מציבים דרישות למדינה.
 מושא
 (2) ספרו לילדיכם על אנשים, ובייחוד על ילדים אחרים, שפועלים למען מטרות שחשובות שלהם.
 מושא
 (3) מורים ומחנכים מסיבים את תשומת ליבם של האקטיביסטים הצעירים לשני סוגי אוכלוסיות:
האוכלוסייה שהם שייכים אליה ו"שאר העולם".

ב.

התפקיד התחבירי	חלק הדיבור	המילה
מושא	שם עצם	מטרידים
נשוא	פועל	מנהלות
לואי	שם תואר	מתמשך

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

הבניין	השורש	13.
התפעל	ק-ו-ם	מתקוממים
הפעיל	י-ו-ע-ל	להועיל
נפעל	ת-ק-ל	תיתקלו
קל/פעל	מ-ח-י/ה	מחתה
פיעל	א-ת-ג-ר	מאתגרת
הפעיל	ע-ו-ד	יעידו
קל/פעל	ח-ו-י/ה	חווים

14. א. • מוֹכְנוֹת – כ-ו-ן, הופעל
 מְכַנֵּנוֹת – כ-נ-י/ה, פועל
 מְכַנְנֵנוֹת – כ-ו-ן, פועל

ב. • – הנערה **שבתה** את ליבו. ש-ב-י/ה

– חברת ההסעות **שבתה** במחאה על גובה שכרם של העובדים. ש-ב-ת

ג. • (1) התקשורת **(מניעה)** יחידים וקבוצות לפעולה אקטיביסטית.

- נ-ו-ע
- להניע

ד. • מלוכה, משיכה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ב, 11241

15. א.

המשפט	שם הפעולה	השורש	הבניין
(1)	הסבר	ס-ב-ר	הפעיל
(2)	ריצה	ר-ו-ץ	קל / פעל
(3)	ארגון	א-ר-ג-ן	פיעל
(4)	הזדהות	ז-ה-י/ה	התפעל

ב.

(1) קהילות האקטיביסטים **מתגבשות** כדי לקדם מטרה **משותפת**.
שם תואר פועל

(2) הפעילות ה **גלויה** של האקטיביסטים גורמת להצטרפותם של אחרים לעשייה החברתית.
שם תואר

(3) האקטיביזם כיום אינו פרי יצירתם של אבות רוחניים ו **הוגים**, אלא של יחידים, ארגונים ואמותות.
שם עצם

(4) כדי לעודד אקטיביזם יש להפגיש את בני הנוער עם אוכלוסיות **מוחלשות** שזכויותיהן נפגעות.
שם תואר

• גלויה, הוגים

16. א.

עוררה
התפרסם / פורסם
זכה
הצטרפו
מניפים / מנופפים
מבינים / הבינו
להיכרת
לעלות

ב.

חוש
השוואות / השוואה
ראייה
תופעות
תועלת
דעות
הפצת
פתרון

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, חורף תשפ"ב, 11241

17. א.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי
שוויון	אמיתי
יכולת	זהות
ניסיון	
דמות	
מדינה	

ב. תגובית הצורן הסופי: ית

המשמעות: הקטנה

תגובן הצורן הסופי: ן

המשמעות: בעל מקצוע או תפקיד

ג.

משמעות הצורן הסופי	סוג הצורן הסופי	המשפטים
שייכות	צורן נטייה	(1) לצערי, לא עברה מפלגתי את אחוז החסימה.
שם תואר	צורן גזירה	(2) הכינוס ה מפלגתי הבא ייערך בחודש מרץ.